



Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Alex Vanopslagh
Alex.Vanopslagh@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 2023-7408

15. november 2023

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 18. oktober 2023 stillet følgende spørgsmål nr. 8 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikke-medlem af udvalget (MFU) Alex Vanopslagh (LA).

Spørgsmål nr. 8:

”Vil ministeren opgøre den disponible indkomst for kontanthjælpsmodtagere i 2023-pl ud fra hhv. den nye kontanthjælpsaftale og ud fra de hidtidige regler (ekskl. midlertidige tilskud)? Den disponible indkomst bedes opgjort for enlige og par med hhv. 0, 1, 2, 3 og 4 børn, og for både grundsats, mindstesats og forhøjet sats samt SHO-ydelse, uddannelseshjælp samt for kontanthjælpsmodtagere over 30 år. Vil ministeren videre udarbejde en detaljeret opgørelse for kontanthjælpsmodtagere over 30 år, hvor det fremgår, hvilke komponenter, der bidrager til den disponible indkomst (kontanthjælp, boligstøtte m.v.), opgjort for enlige og par med hhv. 0, 1, 2, 3 og 4 børn, herunder hvad der er lagt til grund mht. husleje, børnenes alder m.v.?”

Svar:

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre indgik d. 26. oktober 2023 *Aftale om et nyt kontanthjælpssystem – flere i arbejde, enklere regler og færre børn i lavindkomst*. Derudover indgik regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance og det Konservative Folkeparti d. 27. oktober 2023 *Aftale om skærpede optjeningsregler for kontanthjælp*, som fremrykkede beskæftigelseskravet for at kunne modtage højere ydelser i kontanthjælpssystemet.

Aftalerne indebære omfattende ændringer af kontanthjælpssystemet, som man skal være opmærksom på, når man sammenligner de gældende ydelser (SHO-ydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp) med de tre nye satser. Det skyldes bl.a. at et væsentligt antal personer omplaceres på tværs af de ydelsesniveauer, som er i det gældende kontanthjælpssystem. Eksempelvis betyder det fremrykkede beskæftigelseskrav, at omkring 10.000 personer flyttes fra uddannelses- og kontanthjælp til den nye mindstesats. Når man sammenligner disponibel indkomst for familietyper, der modtager SHO-ydelse med mindstesatsen, skal man derfor være opmærksom

på, at man ikke kan se betydningen af de omplaceringer mellem ydelser, der i øvrigt følger af aftalerne. Der er således væsentlige ændringer, som ikke fremgår af de tabeller, som er udarbejdet til brug for besvarelsen.

Tabel 1 viser den disponible indkomst for en række familietyper, hhv. med den netop indgåede aftale om et nyt kontanthjælpssystem og ved gældende regler.

Regneeksemplerne illustrerer ydelserne for konkrete standardiserede familietyper, der følger samme forudsætninger som anvendt af Ydelseskommision. Opgørelserne er foretaget ekskl. den midlertidige inflationshjælp i 2023, der omfatter særlig støtte til forsørgere i kontanthjælpssystemet og en midlertidig stigning i børne- og ungedyden i 2023. Det er endvidere forudsat, at familierne ikke berøres af 225-timers-reglen ved gældende regler, og at familierne har optjent fuld ret til børnetilskud samt børne- og ungedydelse.

Med aftalen om et nyt kontanthjælpssystem vil der både være eksempler på familietyper, der får højere og lavere ydelser end ved gældende regler, jf. tabel 1.

Eksempelvis vil enlige uden børn opleve en lavere disponibel indkomst, hvilket skal ses i lyset af afskaffelsen af særlig støtte. Forsørgerpar på grundsats, vil gå op i indkomst, som følge af indførelsen af fritidstillægget, der er målrettet børns fritidsaktiviteter.

Samtidig vil der være personer, der i dag modtager kontanthjælp, som går ned i indkomst, fordi de fremover vil modtage mindstesatsen. Unge, som i dag modtager aktivitetstillæg eller den særlige sats for personer med psykiske diagnoser, vil ligeledes kunne gå ned i indkomst, fordi aktivitetstillæg erstattes af det særlige ungetillæg, og satsen for psykisk syge afskaffes. Omvendt vil personer på grundsats kunne optjene ret til forhøjet sats før de fylder 30 år og således stige i indkomst i forhold til gældende regler.

Tabel 1

Disponibel indkomst for familietyper i kontanthjælpssystemet ved aftale om et nyt kontanthjælpssystem og ved gældende regler. Kroner pr. måned. 2023.

	Mindstesats/SHO-ydelse		Grundsats/Uddannelseshjælp		Forhøjet sats/Kontanthjælp, fyldt 30 år	
	Aftale	Gældende	Aftale	Gældende	Aftale	Gældende
Enlige						
0 børn	6.100	7.500	7.000	7.700	10.000	11.000
1 barn	15.000	15.300	15.200	15.500	17.000	15.600
2 børn	18.500	18.700	18.800	19.000	20.900	19.000
3 børn	21.700	21.700	21.900	22.000	24.000	22.000
4 børn	25.000	24.700	25.200	25.000	27.300	25.000
Par						
0 børn	11.800	11.800	12.300	12.000	18.200	17.800
1 barn	18.300	17.800	19.200	18.600	22.900	23.800
2 børn	20.600	19.700	21.300	20.200	24.300	24.800
3 børn	22.200	20.800	22.700	21.200	25.800	25.700
4 børn	23.800	22.000	24.300	22.300	27.200	26.700

Anm.: Det er forudsat, at familierne ved gældende regler ikke berøres af 225-timers-reglen og at personer i par modtager samme forsørgelsesydelse. Modtagere af uddannelseshjælp er forudsat at være uddannelsesparate. Modtagere af forhøjet sats, mindstesats og SHO-ydelse forudsættes at være fyldt 30 år. Der er forudsat en månedlig husleje svarende til medianhuslejen for kontanthjælpsmodtagere opdelt på familiesammensætning, afrundet til nærmeste 500 kr., samt udgifter til el, vand og varme på mellem 881 og 1.504 kr. pr. måned. Alle børn antages at være 7-14 år. Børnebidraget til enlige forsørgere forudsættes at svare til normalbidraget. Det er forudsat, at der er optjent fuld ret til børne- og ungedydelse samt børnetilskud (6 års ophold). Tallene er afrundede.

Kilde: Beskæftigelsesministeriets beregninger på Familietypemodellen fra marts 2023.

Tabel 2 og 3 viser beregningen af disponible indkomster for hhv. enlige og par på forhøjet sats i aftalen om et nyt kontanthjælpssystem, mens tabel 4 og 5 viser beregningen af disponible indkomster for enlige og par på kontanthjælp ved gældende regler.

Det bemærkes, at boligstøtte, børne- og ungedydelse samt børnetilskud er universelle ydelser, som også kan modtages af personer i beskæftigelse, ligesom beskæftigede også kan modtage tilskud til daginstitution. Boligstøtte, fripladstilskud og i mindre grad børne- og ungedydelsen afhænger dog af familiernes indkomst.

I beregningerne af familiernes disponible indkomster er der forudsat en månedlig husleje, svarende til medianhuslejen for kontanthjælpsmodtagere, opdelt på familiesammensætning, samt udgifter til el, vand og varme på mellem 881 og 1.504 kr. pr. måned. De konkrete boligudgifter i de enkelte familietyper fremgår af tabellerne.

Tabel 2

Ydelser til enlige kontanthjælpsmodtagere på forhøjet sats i aftale om et nyt kontanthjælpssystem. 2023. Kr. pr. måned.

	0 børn	1 barn	2 børn	3 børn	4 børn
Kontanthjælp	12.700	14.300	14.300	14.300	14.300
+Boligstøtte	700	3.000	3.700	3.700	3.900
+Børne- og ungeydelse	0	1.000	2.000	3.000	3.900
+Børnetilskud (ordinært og ekstra)	0	1.000	1.600	2.100	2.600
+Fritidstillæg	0	100	200	300	400
+Børnebidrag (fra den anden forælder)	0	1.500	3.000	4.500	6.000
-Skat mv.	-3.400	-3.900	-3.900	-3.900	-3.900
=Disponibel indkomst	10.000	17.000	20.900	24.000	27.300
-Udgifter til daginstitution	0	-1.900	-3.700	-5.600	-7.400
+Tilskud til daginstitution (friplads og søskenderabat)	0	1.900	3.700	5.600	7.400
=Disponibel indkomst efter daginstitution	10.000	17.000	20.900	24.000	27.300
-Udgifter til husleje	-4.500	-5.500	-6.500	-6.500	-6.500
-Udgifter til el, vand og varme	-900	-1.200	-1.200	-1.300	-1.400
=Disponibel indkomst efter daginstitution og bolig	4.700	10.300	13.100	16.200	19.400

Anm.: Se tabel 1.

Kilde: Egne beregninger på Økonomiministeriets familietyppemodel fra marts 2023.

Tabel 3 Ydelser til kontanthjælpspar på forhøjet sats i aftale om et nyt kontanthjælpssystem. 2023. Kr. pr. måned.

	0 børn	1 barn	2 børn	3 børn	4 børn
Kontanthjælp	23.400	28.600	28.600	28.600	28.600
+Boligstøtte	700	700	700	700	700
+Børne- og ungeydelse	0	1.000	2.000	3.000	3.900
+Børnetilskud (ordinært og ekstra)	0	0	0	0	0
+Fritidstillæg	0	400	900	1.300	1.700
+Børnebidrag (fra den anden forælder)	0	0	0	0	0
-Skat mv.	-5.900	-7.800	-7.800	-7.800	-7.800
=Disponibel indkomst	18.200	22.900	24.300	25.800	27.200
-Udgifter til daginstitution	0	-1.900	-3.700	-5.600	-7.400
+Tilskud til daginstitution (friplads og søskenderabat)	0	1.100	2.700	4.200	5.800
=Disponibel indkomst efter daginstitution	18.200	22.200	23.300	24.400	25.600
-Udgifter til husleje	-5.500	-6.000	-6.500	-6.500	-6.500
-Udgifter til el, vand og varme	-1.200	-1.400	-1.400	-1.400	-1.500
=Disponibel indkomst efter daginstitution og bolig	11.500	14.800	15.400	16.500	17.600

Anm.: Se tabel 1.

Kilde: Egne beregninger på Økonomiministeriets familietyppemodel fra marts 2023.

Tabel 4**Ydelser til enlige kontanthjælpsmodtagere, fyldt 30 år, ved gældende regler. 2023. Kr. pr. måned.**

	0 børn	1 barn	2 børn	3 børn	4 børn
Kontanthjælp	11.900	15.900	15.900	15.900	15.900
+Særlig støtte	1.400	0	0	0	0
+Boligstøtte	700	700	1.100	1.100	1.100
+Børne- og ungeydelse	0	1.000	2.000	3.000	3.900
+Børnetilskud (ordinært og ekstra)	0	1.000	1.600	2.100	2.600
+Børnebidrag (fra den anden forælder)	0	1.500	3.000	4.500	6.000
-Skat mv.	-3.100	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
=Disponibel indkomst	11.000	15.600	19.000	22.000	25.000
-Udgifter til daginstitution	0	-1.900	-3.700	-5.600	-7.400
+Tilskud til daginstitution (friplads og søskenderabat)	0	1.900	3.700	5.600	7.400
=Disponibel indkomst efter daginstitution	11.000	15.600	19.000	22.000	25.000
-Udgifter til husleje	-4.500	-5.500	-6.500	-6.500	-6.500
-Udgifter til el, vand og varme	-900	-1.200	-1.200	-1.300	-1.400
=Disponibel indkomst efter daginstitution og bolig	5.600	8.800	11.200	14.200	17.100

Anm.: Se tabel 1.

Kilde: Egne beregninger på Økonomiministeriets familietyppemodell fra marts 2023.

Tabel 5**Ydelser til kontanthjælpspar, fyldt 30 år, ved gældende regler. 2023. Kr. pr. måned.**

	0 børn	1 barn	2 børn	3 børn	4 børn
Kontanthjælp	23.900	31.700	31.700	31.700	31.700
+Særlig støtte	0	0	0	0	0
+Boligstøtte	0	0	0	0	0
+Børne- og ungeydelse	0	1.000	2.000	3.000	3.900
+Børnetilskud (ordinært og ekstra)	0	0	0	0	0
+Børnebidrag (fra den anden forælder)	0	0	0	0	0
-Skat mv.	-6.100	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
=Disponibel indkomst	17.800	23.800	24.800	25.700	26.700
-Udgifter til daginstitution	0	-1.900	-3.700	-5.600	-7.400
+Tilskud til daginstitution (friplads og søskenderabat)	0	1.000	2.400	3.900	5.400
=Disponibel indkomst efter daginstitution	17.800	22.900	23.500	24.100	24.700
-Udgifter til husleje	-5.500	-6.000	-6.500	-6.500	-6.500
-Udgifter til el, vand og varme	-1.200	-1.400	-1.400	-1.400	-1.500
=Disponibel indkomst efter daginstitution og bolig	11.100	15.500	15.600	16.200	16.700

Anm.: Se tabel 1.

Kilde: Egne beregninger på Økonomiministeriets familietyppemodell fra marts 2023.

Venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen
Beskæftigelsesminister